

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobkyně: **L. S. S.**, zastoupené Mgr. Radkem Látem, advokátem, se sídlem Smilova 547, Pardubice, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě, pobočka Olomouc, ze dne 24. 2. 2010, č. j. 19 Cad 97/2009 - 51,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobkyně, advokátovi Mgr. Radkovi Látovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 1600 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení (dále též „žalovaná“) ze dne 8. 4. 2009, č. X, byla zamítnuta žádost žalobkyně o plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 38 a § 40 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále též „zákon o důchodovém pojištění“). V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaná uvedla, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení v Olomouci ze dne 16. 2. 2009 se žalobkyně stala plně invalidní podle § 39 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, a to od 9. 1. 2009. Žalovaná dále poukázala na to, že doba pojištění potřebná pro nárok na plný nebo částečný invalidní důchod u pojištěnce ve věku nad 28 let činí 5 roků, přičemž potřebná doba pojištění se zjišťuje z období před vznikem plné nebo částečné

invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních 10 roků počítaných zpět před vznikem plné nebo částečné invalidity. V rozhodném období před vznikem invalidity, tj. v době od 9. 1. 1999 do 8. 1. 2009, žalovaná získala pouze 3 roky a 358 dní pojištění. Z uvedených důvodů byla žádost žalobkyně o plný invalidní důchod zamítnuta.

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu, o níž rozhodl Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 24. 2. 2010, č. j. 19 Cad 97/2009 - 51, tak, že žalobu zamítl. V odůvodnění svého rozsudku uvedl, že není sporu o tom, že žalobkyně je plně invalidní, spornou bylo splnění potřebné doby pojištění ve smyslu § 6 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění účinném ke dni napadeného rozhodnutí. Po citaci příslušných zákonných ustanovení krajský soud uvedl, že mezi účastníky nebylo sporu o tom, že žalobkyně byla účastna pojištění v rozhodné době, tj. v době od 9. 1. 1999 do 8. 1. 2009. K tomu, aby byla splněna podmínka potřebné doby pojištění, musí být žadatel o invalidní důchod účasten pojištění a aby byla tato doba pojištění také zhodnocena pro nárok na důchod, musí za tuto dobu zaplatit pojistné. Provedeným řízením pak bylo prokázáno, že pojistné bylo uhrazeno za období do 31. 12. 2003. Spornou zůstala platba za rok 2004, když za tuto dobu žalobkyně uhradila částku 548 Kč, avšak podle ust. § 6 odst. 2, § 13 odst. 2 a § 14 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb. byla jako osoba samostatně výdělečně činná povinna uhradit toto pojistné za celý kalendářní rok. To žalobkyně neučinila a o skutkovém základu po provedeném soudním řízení tedy nebylo sporu.

Krajský soud posuzoval jako prvotní a zásadní v projednávané věci otázku zaplacení pojistného pro splnění potřebné doby pojištění. Ani po opakovaných pokusech soudu o smírné vyřešení věci se nepodařilo ke smírnému vyřešení dospět. Žalovaná uznala doplacení pojistného za rok 2003, za rok 2004 nebylo pojistné žalobkyní doplaceno. Ústřední právní otázka sporu tedy byla zodpovězena a skutkový základ věci zůstal nesporný až do rozhodnutí soudu ve věci samé. Překážka přiznání plného invalidního důchodu trvala tedy do konce sporu. Protože pojistné za potřebnou dobu pojištění uhrazeno nebylo, nebylo žalované v tomto směru co vytknout a krajský soud rozhodl tak, že se žaloba zamítá.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelka uvedla, že byla uznána jako plně invalidní po přezkoumání jejího zdravotního stavu na základě posudku Okresní správy sociálního zabezpečení v Olomouci ze dne 16. 2. 2009, a to ke dni 9. 1. 2009. Stěžovatelka souhlasí se závěrem výše uvedeného posudku o uznaní její plné invalidity, nesouhlasí však již se závěrem, že plně invalidní je až od 9. 1. 2009, když je toho názoru, že počátek její plné invalidity byl určen nesprávně, neboť s ohledem na její dlouhodobý špatný zdravotní stav měl být tento počátek stanoven již ke dni 9. 1. 1999. Z tohoto důvodu by pak měla být žalovanou posouzena pro přiznání nároku na plný invalidní důchod i jiná potřebná doba pojištění. Stěžovatelka nesouhlasí se závěrem, že z období před vznikem plné invalidity (tj. od 9. 1. 1999 do 8. 1. 2009) získala pouze 3 roky a 358 dnů pojištění, namísto zákonem o důchodovém pojištění požadovaných 5 let. Stěžovatelka vychází z toho, že byla účastna pojištění po celou dobu od 9. 1. 1999 do 8. 1. 2009. Pokud jde o hrazení pojistného, podle přesvědčení stěžovatelky není její chybou, že pojistné za rok 2004 bylo uhrazeno pouze v částce 548 Kč (představuje pojistné za 7 dní roku 2004), když o této částce jako dluhu na

pojistném za rok 2004 byla stěžovatelka informována žalovanou, která jí dluh také vypočetla. V případě, že by žalovaná stěžovatelku správně informovala o dluhu na pojistném za rok 2004, mohla stěžovatelka uhradit pojistné za rok 2004 v částce 11 964 Kč mnohem dříve, než až dne 28. 2. 2010. O dluhu na pojistném za rok 2004 ve výši 11 964 Kč se stěžovatelka dozvěděla od žalované při jednání u krajského soudu, které se konalo dne 24. 2. 2010. Do té doby o existenci dluhu na pojistném za rok 2004 stěžovatelka neměla povědomí, resp. byla žalovanou informována, že pojistné za rok 2004 bylo řádně uhrazeno. Závěrem stěžovatelka uvedla, že obdržela dopis žalované ze dne 23. 8. 2010, ve kterém jí sděluje, že její nárok na přiznání plného invalidního důchodu byl na základě spisového materiálu opětovně posouzen a rozhodnutím žalované č. I. ze dne 19. 8. 2010, č. j. X, bylo rozhodnuto o přiznání plného invalidního důchodu pro invaliditu stěžovatelky III. stupně, a to od 9. 1. 2009. Plný invalidní důchod stěžovatelky činí 8658 Kč a doplatek za dobu od 9. 1. 2009 do 28. 2. 2010 ve výši 118 329 Kč a ve výši 572 Kč byl již stěžovatelce poukázán.

Vzhledem k výše uvedenému navrhla stěžovatelka, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že z její strany nejsou k rozhodnutí soudu žádné výhrady, neboť rozsudek krajského soudu je podle názoru žalované v souladu se zákonem - podle § 54 odst. 1, 2 zákona č. 155/1995 Sb. nárok na důchod vzniká splněním podmínek stanovených tímto zákonem, nárok na výplatu důchodu pak podle odst. 2 citovaného ustanovení vzniká splněním podmínek stanovených tímto zákonem pro vznik nároku na jeho výplatu a podáním žádosti o přiznání nebo vyplácení důchodu. Povinnost stěžovatelky odvádět pojistné je zakotvena v § 13 zákona č. 582/1992 Sb. Podle § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. je dobou pojištění po 31. 12. 1995 doba účasti na pojištění, za kterou bylo České republice zaplaceno pojistné. Jak zkonstatoval v rozsudku i krajský soud, žalovaná uznala doplacení pojistného za rok 2003, přičemž pojistné za rok 2004 nebylo ke dni rozhodování soudu, tj. ke dni 24. 2. 2010 uhrazeno. Pokud tedy stěžovatelka uhradila pojistné i za celý rok 2004 dne 28. 2. 2010, jak uvádí v kasační stížnosti, stalo se tak po dni, v němž byl vyhlášen rozsudek a soud k této skutečnosti přihlédnout nemohl, neboť k uvedenému datu stěžovatelka podmínky nároku nesplňovala. K námitce stěžovatelky týkající se toho, že ke stanovení invalidity došlo chybou lékaře od jiného data než stěžovatelka přiznání důchodu požadovala, žalovaná stanovisko nezaujala, neboť se jedná o odbornou lékařskou otázku.

V podání ze dne 29. 10. 2010 stěžovatelka uvedla, že ačkoliv jí byl žalovanou v mezidobí napadeného rozhodnutí přiznán plný invalidní důchod, na podané kasační stížnosti trvá.

Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelka v kasační stížnosti výslovně uplatnila důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky může přitom spočívat v aplikaci nesprávného ustanovení právního přepisu na daný skutkový stav nebo sice v aplikaci správného ustanovení právního předpisu, avšak nesprávně interpretovaného. Stěžovatelka dále uplatnila důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanovení o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

K námitce stěžovatelky, že počátek její plné invalidity byl určen nesprávně, neboť měl být stanoven již ke dni 9. 1. 1999, Nejvyšší správní soud uvádí, že tento důvod stěžovatelka neuplatnila v řízení před krajským soudem (nic takového z obsahu její žaloby nevyplývá). Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. kasační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. V daném případě stěžovatelka uvedený důvod neuplatnila v řízení před krajským soudem, ač tak zcela určitě učinit mohla, nutno proto vyjít z toho, že kasační stížnost ohledně uplatněného důvodu je ve smyslu citovaného ustanovení nepřípustná.

V případě dluhu na pojistném, bylo v řízení před krajským soudem spolehlivě zjištěno, že v době rozhodování krajského soudu uvedený dluh existoval, což ostatně stěžovatelka ani nezpochybňuje. Krajský soud proto dospěl ke správnému závěru, že pojistné za potřebnou dobu pojištění uhrazeno nebylo, takže s ohledem na nesplnění požadavku potřebné doby pojištění nemohlo být její žádosti o plný invalidní důchod vyhověno. Touto otázkou se krajský soud v odůvodnění svého rozsudku podrobně zabýval a Nejvyšší správní soud pro stručnost odkazuje na vyčerpávající a výstižné odůvodnění napadeného rozsudku. Skutečnost, že dluh na pojistném stěžovatelka uhradila až po vydání napadeného rozsudku, nemůže být důvodem pro zrušení rozsudku krajského soudu, který při přezkoumání rozhodnutí správního orgánu vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Žalované, ač byla v řízení úspěšná, takové právo ze zákona nenáleží (§ 60 odst. 2 s. ř. s.).

Stěžovatelce byl k ochraně jejích zájmů pro řízení o kasační stížnosti ustanoven usnesením Krajského soudu v Ostravě zástupcem advokát Mgr. Radek Lát v souladu s § 35 odst. 8 s. ř. s. V případě takovéhoto ustanovení advokáta platí hotové výdaje za

zastupování a odměnu za zastupování stát. Ustanovený advokát požadoval odměnu za 3 úkony právní služby v celkové částce 2400 Kč, když daň z přidané hodnoty neúčtoval. Ustanovený advokát vychází z toho, že ve věci byly učiněny 3 úkony právní služby (převzetí a příprava, porada s klientkou a sepis doplnění kasační stížnosti). Podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) náleží mimosoudní odměna za první poradu s klientem včetně přípravy a převzetí zastoupení, je-li klientovi zástupce ustanoven soudem. Nelze proto tento úkon právní služby rozdělovat na dva úkony právní služby, proto Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému advokátovi odměnu za jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu a dále za písemné podání soudu (doplnění kasační stížnosti) ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Celkem tak ustanovenému advokátovi byla přiznána odměna v částce 1600 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. dubna 2011

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu